

north wales economic ambition board

bwrdd uchelgais economaidd gogledd cymru

*Gogledd Cymru, economi'r dyfodol: Blaengar, Gwynn, Cysylltiedig,
lle bo ffocws y twf economaidd ar arloesedd mewn sectorau economaidd gwerth uchel*

Cynllun Twf Gogledd Cymru - Cyfarfod y Grŵp Cyflawni Busnes (y Grŵp)
15 Gorffennaf 2019

Yn bresennol:

Aelodau:

Askar Sheibani (Cadeirydd Dros Dro)	Comtek	AS
Geoff Ellison	Dragon Drilling	GE
Mark Evans	Pebble Hill Property	ME
Huw Jones	Jones Brothers	HJ
Steve Lyons	AirBus	SL
Steve Thomas	AirBus	STh
Chris Owen	Alpine Travel	CO
Stephen Wade	Legat Owen	SW

Swyddogion:

Iwan Trefor Jones	Cyfarwyddwr Corfforaethol, Cyngor Gwynedd	ITJ
-------------------	---	-----

Ymddiheuriadau:

Andrew Bowden	Cartrefi Conwy	AB
Nick Davies	Ipsen	ND
Liz McGuinness	Llangollen Railway	LMc
Menna Jones	Antur Waunfawr	MJ
Sara Overson	Toyota	SO
Capt Wyn Parry	Stena	WP
Sean Taylor	Zip World	ST
Huw Watkins	BIC Innovation	HW
Mary Wimbury	Fforwm Gofal Cymru	MW

Clerc:

Gerry Beer	Prifysgol Glyndŵr	GB
------------	-------------------	----

Yn mynychu:

Cyng Dyfrig Siencyn	Cadeirydd y Bwrdd Uchelgais	DS
Jane Richardson	Cynrychiolydd Grŵp Gweithredol y Bwrdd Uchelgais	JR

1. CROESO

Croesawodd AS yr Aelodau, gan nodi'r ymddiheuriadau a diolchodd i DS a JR am fynychu'r cyfarfod. Cyflwynodd bawb ei hun.

2. COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF - 18 MEHEFIN 2019 A MATERION YN CODI

Derbyniwyd y cofnodion fel cofnod cywir.

3. YMATEB I LYTHYR Y BWRDD CYFLAWNI BUSNES I AELODAU'R BWRDD UCHELGAIS

Gwahoddodd AS DS i ymateb yn ffurfiol i'r llythyr a anfonwyd ato fel Cadeirydd y Bwrdd Uchelgais a nododd y byddai'r Aelodau'n cael eu gwahodd i godi cwestiynau hefyd unwaith y byddai DS wedi ymateb. Ategodd AS fod yr Aelodau'n bryderus nad oedd eu hamser a'u hegni'n gwirfoddoli ar y Bwrdd Cyflawni Busnes yn ychwanegu gwerth oherwydd teimlwyd nad oedd eu cyfraniad i unrhyw drafodaethau neu benderfyniadau wedi'u hystyried o gwbl.

Ymddiheurodd DS am beidio ag ymateb yn ffurfiol wedi derbyn y llythyr, ond pwysleisiodd bwysigrwydd y Bwrdd Cyflawni Busnes wrth rannu a gwireddu Gweledigaeth Economaidd y Gogledd a bod y Grŵp yn hanfodol i gyflawni'r Cais Twf yn llwyddiannus. Ystyriwyd y Bwrdd Uchelgais yn gorff cryf wrth iddo weithio mewn partneriaeth ledled y chwe awdurdod lleol, y sector AB ac AU a'r sector preifat ac roedd hyn yn hanfodol i lwyddiant Gweledigaeth Economaidd y Gogledd.

3.1 Siart Perthynas Corff Ymgynghorol / Sector ar gyfer y Gogledd

Er nad oedd siart perthynas corff ymgynghorol / sector wedi ei wneud o hyd, sicrhodd DS yr Aelodau nad oedd y cysyniad o Grŵp Cyfeiriad Sector Preifat, wedi'i sefydlu gan Weinidogion, wedi'i adrodd yn ffurfiol. Fodd bynnag, roedd y Gweinidogion wedi derbyn adborth na fyddai Grŵp o'r fath yn angenrheidiol ac ymddengys eu bod wedi derbyn yr adborth yn gadarnhaol.

3.2 Ystadegau Sgiliau

Roedd crynodeb byr o'r ystadegau a fyddai'n arddangos lle'r oedd y sector preifat yn meddwl bod bylchau sgiliau yn bodoli, yn parhau'n gais oherwydd credwyd y byddai'n declyn defnyddiol i Aelodau.

3.3 Cynnig Cefnogaeth Busnes Ranbarthol

Ategodd yr Aelodau'r angen i'r cynnig Cefnogaeth Busnes fod yn fwy uchelgeisiol, ac nid yn system a oedd wedi'i orfodi arnynt. Rhoddodd JR y cefndir ac adroddodd fod cynnig wedi'i gyflwyno yn rhan o geisiadau Cynllun Twf Gogledd Cymru yn wreiddiol, fodd bynnag, gan nad oedd fframwaith y Cynllun Twf yn caniatáu ar gyfer prosiectau refeniw, tynnwyd y cynnig gwreiddiol yn ôl a chytunwyd y byddai'r ddarpariaeth amgen yn cael ei chyflwyno. Gan nad oedd mandad gwleidyddol i'r cynnig, y nod oedd darparu isadeiledd cefnogaeth a fyddai'n cael ei frandio fel 'siop un stop' ond byddai'r strwythur y tu ôl iddo yn golygu defnyddio arbenigedd unigol ledled y rhanbarth i gefnogi busnesau, lle bynnag y'u lleolir. Cytunodd JR y byddai, yn ddelfrydol, wedi bod yn well darparu rhywbeth tebyg i'r hyn oedd y WDA, ond heb y gefnogaeth wleidyddol, roedd y cynnig hwn yn ffordd o geisio cyflawni'r un canlyniad.

Roedd y chwe Awdurdod Addysg Lleol a Busnes Cymru (Llywodraeth Cymru) yn trafod sut allai'r Gefnogaeth Busnes Ranbarthol weithredu ac roedd bwriad cyflwyno cynnig i'r Bwrdd Uchelgais ym mis Medi. Y syniad oedd defnyddio system CRM ganolog i ddal y wybodaeth gyda KPIs ar y cyd.

Ategodd yr aelodau eu bod yn gefnogol mewn egwyddor, fodd bynnag, fe wnaethant bwysleisio nad oedd y cynnig yn mynd ddigon pell i fodloni anghenion y sector preifat. Anogodd JR yr Aelodau i gefnogi'r gwaith o ddatblygu'r Fframwaith Cefnogi Busnes Rhanbarthol i arddangos i Lywodraeth Cymru bod angen gwirioneddol am gorff o'r fath.

3.4 Rôl y Bwrdd Cyflawni Busnes a'r Broses Herio

Adroddodd AS fod canfyddiad ehangach bod y Grŵp wedi'i sefydlu fel 'ymarferiad i amenio penderfyniadau' yn unig er mwyn bodloni Gweinidogion bod y Bwrdd Uchelgais wedi cymryd sylw o'u gofynion. Roedd angen i'r Grŵp gael tystiolaeth nad hyn oedd yr achos a bod ei rôl yn cyfrannu at ddatblygu'r rhanbarth a bod ei farn a chofnodion ei gyfarfodydd wedi'u hystyried yng nghyfarfodydd y Bwrdd Uchelgais.

Adroddodd DS mai ffocws y Bwrdd Uchelgais oedd bwrw ymlaen â chais Cynllun Twf Gogledd Cymru a chyrraedd Penawdau'r Telerau ac felly nid oedd y trafodaethau a'r cyfeiriad ehangach wedi cael y ffocws y gallent fod wedi cael. Fodd bynnag, wrth i'r prosiectau symud ymlaen i'r cam nesaf, byddai gan y Bwrdd Uchelgais le i ehangu ei faes trafodaeth i grisialu trafodaeth ehangach prosiectau Cynllun Twf Gogledd Cymru.

Sicrhaodd ITJ yr Aelodau bod yr adborth a roddodd y Grŵp hwn ar bob un o'r Achosion Busnes Amlinellol, a gyflwynwyd iddo mewn cyfarfod cynharach, wedi'i ystyried wrth eu dylunio ymhellach. Yn ogystal, roedd Cadeirydd blaenorol y Grŵp wedi adrodd sylwadau yng Nghyfarfodydd y Bwrdd Uchelgais, gan sicrhau bod barn y Grŵp wedi ei chyfleu.

Yn nhermau'r sesiynau her nad oedd Aelodau'r Bwrdd Cyflawni Busnes wedi cael cyfle i gyfrannu atynt, adroddwyd eu bod wedi'u sefydlu gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru heb fawr ddim ymgynghori gyda'r Bwrdd Uchelgais.

Roedd yr aelodau'n parhau heb eu perswadio gan y sicrwydd a roddwyd ac roeddent yn parhau i fod o'r farn nad oedd cysylltiad rhwng y ddau Fwrdd. Ystyriodd yr aelodau sut roedd Byrddau Menter yn gweithredu a sut roeddent yn cyfathrebu'n uniongyrchol â Gweinidogion ac ymateb yn cael ei adrodd yn ôl ar sut fyddai polisi yn cael ei ffurfio yn seiliedig ar safbwynt y sector preifat. Roedd hyn yn arwydd o'r ffaith fod y Byrddau Menter yn effeithiol ac yn cael effaith ar ddatblygiad y Rhanbarth, sef rhywbeth nad oedd yr Aelodau'n teimlo oedd yn wir ar gyfer y Bwrdd Cyflawni Busnes.

Derbyniodd DS y sylwadau a wnaed a chytunodd bod angen iddynt gael eu trafod yn y Bwrdd Uchelgais i sicrhau bod perthynas yn cael ei ffurfio rhwng y ddau Fwrdd.

Adroddodd JR nad oedd canllawiau na strwythurau ffurfiol i'w dilyn wrth ffurfio'r Cynllun Twf a'i strwythurau cefnogi a bod angen cael gwell diffiniad o rolau a chyfrifoldebau er mwyn rhoi eglurder a dealltwriaeth glir pawb sydd ynghlwm. Nodwyd, fodd bynnag, unwaith y byddai Penawdau'r Telerau wedi'u llofnodi a bod y prosiectau yn symud i'r cam ariannu, gallai aelodau'r Bwrdd Cyflawni Busnes gyfrannu at bob prosiect, yn dibynnu ar eu harbenigeddau, i helpu i siapia ac arwain y prosiectau.

Adroddodd DS ei bod wedi profi'n anodd i'r Bwrdd Uchelgais ddangos ei awdurdod i gynllunio a chreu strwythurau'n lleol a bod hyn yn parhau'n rhan o drefn lywodraethu Llywodraeth Cymru, fodd bynnag, awgrymwyd y gallai'r Bwrdd Cyflawni Busnes brofi i fod â rhagor o ddylanwad fel llais y sector preifat a gwthio am ragor o ranbartholi a'r cyllid cysylltiedig. Cytunodd ITJ ac ategodd rôl y Grŵp fel ffrind beirniadol, sydd yn ei le i gynghori a herio'r Bwrdd Uchelgais gan sicrhau bod y negeseuon allweddol yn cael eu hadrodd, bod y rhwystrau'n cael eu cyfathrebu a bod ganddo'r cyfle i ehangu ei rôl i lobio dros y rhanbarth.

3.5 Canlyniad y Drafodaeth

Cytunwyd bod angen rhagor o gysylltiad rhwng y ddau gorff ac, felly, cytunwyd ar yr isod fel ffordd ymlaen:

1. Y byddai cofnodion y Bwrdd Cyflawni Busnes yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd Uchelgais ym mhob cyfarfod.

2. Y byddai gan Gadeirydd y Bwrdd Cyflawni Busnes, neu gynrychiolydd, gyfle i siarad am y cofnodion ym mhob cyfarfod.
3. Y byddai'r Bwrdd Uchelgais a'r Bwrdd Cyflawni Busnes yn dod ynghyd ddwywaith y flwyddyn i ddarparu dull adrodd mwy ffurfiol.
4. Y byddai dau o'r prosiectau yng Ngham Un yn cael eu cyflwyno ym mhob cyfarfod dros gyfnod o dri mis er mwyn cael eu craffu a'u herio: Medi i Ragfyr 2019.
5. Yna, y byddai'r prosiectau yng Ngham Dau yn cael eu craffu ym mhob cyfarfod: Ionawr i Fawrth 2020.
6. Y byddai cais i Aelodau'r Bwrdd Cyflawni Busnes gyfrannu at is-grwpiau'r Bwrdd Uchelgais wrth ddatblygu'r Modelau Busnes Pum Achos yn seiliedig ar arbenigeddau unigol.
7. Bod y Bwrdd Cyflawni Busnes yn gwahodd Gweinidogion i'w cyfarfodydd er mwyn ymgysylltu mewn trafodaeth uniongyrchol.

4. DIWEDDARIAD AR GYNNYDD - BWRDD UCHELGAIS A CHYNLLUN TWF GOGLEDD CYMRU

Adroddwyd bod y ddwy Lywodraeth yn awyddus i lofnodi Penawdau'r Telerau a rhagwelwyd y byddai hyn yn digwydd erbyn diwedd mis Gorffennaf pan fyddai'r arian ar gael ar gyfer y prosiectau o fewn Penawdau'r Telerau. Yna, byddai Modelau Busnes Pum Achos yn cael eu datblygu ar gyfer pob un o'r prosiectau. Byddai cyfarfod yn Llundain, a drefnwyd ar 17 Gorffennaf 2019, yn gosod yr amodau ac yn amlygu amserlen realistig i ddwyn y prosiectau ymlaen.

Pwysleisiodd ITJ nad oedd yr Achosion Busnes Amlinellol a fyddai'n cael eu datblygu yn Fodelau Busnes Pum Achos yn rhagnodol a bod adborth gan y Bwrdd Cyflawni Busnes yn parhau'n rhan hanfodol o gam nesaf y datblygiad fel arbenigwyr yn eu maes. Cytunwyd y darperir crynodeb o Geisiadau'r Cynllun Twf i'r Aelodau i'w hatgoffa nhw o'r prosiectau a oedd dan ystyriaeth.

Y cam cyntaf o brosiectau a fyddai'n dechrau wrth ddatblygu'r Modelau Busnes Pum Achos unwaith y byddai Penawdau'r Telerau wedi'u llofnodi oedd:

- Tir ac Eiddo
- Cysylltedd Digidol
- Porth Caergybi
- Trawsfynydd
- Ynni Blaengar
- Canolfan Ragoriaeth Niwclear

Gallai gwaith ar ddatblygu'r Modelau Busnes Pum Achos ar gyfer yr ail gam o brosiectau barhau, ond ni fyddent yn cael eu symud ymlaen hyd nes mis Hydref neu fis Tachwedd 2019.

Cyfarwyddwr y Swyddfa Rhaglen newydd fyddai'n cymryd cyfrifoldeb dros yrru datblygiad y prosiectau.

Gwnaeth aelodau sylwadau bod angen rhagor o dryloywder wrth wneud penderfyniadau gan nad oedd unrhyw gyfraniad gan y Grŵp wedi bod yn nhermau camau'r broses nac unrhyw dystiolaeth bod y sylwadau a oedd wedi'u bwydo'n ôl wedi cael eu hystyried.

5. CYSYLLTEDD DIGIDOL

Atgoffodd AS yr aelodau am y Grŵp Llywio Cysylltedd Digidol a oedd wedi'i ffurfio o unigolion blaengar yn eu maes. Er hynny, nodwyd bod oedi wedi bod wrth ffurfio'r grŵp gan nad oedd y Bwrdd Uchelgais wedi cymeradwyo ei safle. Cytunwyd, fodd bynnag, y gallai'r Grŵp Llywio

fwydo i mewn i Is-grŵp Cysylltedd Digidol y Bwrdd Uchelgais gan y byddai eu harbenigedd yn hanfodol i ddatblygu'r Model Busnes Pum Achos.

6. PROSIECTAU CYNLLUN TWF PRIFYSGOL BANGOR A PHRIFYSGOL GLYNDŴR, WRECSAM - CYFRANIAD ECONOMI RHANBARTHOL

Cynigiodd AS y dylid gwahodd Is-ganghellor Prifysgol Bangor ac Is-ganghellor Prifysgol Glyndŵr, Wrecsam i'r cyfarfod nesaf er mwyn rhoi cyfle iddynt amlinellu'r prosiectau ar y bwrdd, sut roeddent wedi cyfrannu at yr economi rhanbarthol a rhoi cyfle i drafod y cynigion. Atgoffodd JR yr Aelodau y byddai pob un o'r prosiectau a gyflwynwyd ar gamau datblygu gwahanol: Prifysgol Bangor yng Ngham Un ar gyfer y prosiect Niwclear a Phrifysgol Glyndŵr yng Ngham Dau ar gyfer y Prosiect Opteg a Pheirianneg.

7. BWRDD CYFLAWNI BUSNES GOGLEDD CYMRU - CYNNYDD AR BENODI CADEIRYDD

Adroddodd ITJ y byddai swydd Cadeirydd i'r Bwrdd Cyflawni Busnes yn cael ei hysbysebu ddiwedd mis Gorffennaf gyda'r bwriad o benodi tua chanol mis Medi. Y Bwrdd Uchelgais fyddai'n gwneud y penodiad.

8. UNRHYW FATER ARALL

Cytunwyd y cynhelir y cyfarfod nesaf ar 2 Medi 2019 am 8.30am ac y byddai GB a JR yn trafod yr amserlen o brosiectau i'w cyflwyno i'r tri chyfarfod rhwng mis Medi a mis Rhagfyr 2019 y tu allan i'r cyfarfod.